

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle työnhakijan palveluprosessin ja eräiden työttömyysetuuden saamisen edellytysten uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi

2845/03.00.00.00/2021

Kaupunginhallitus 28.06.2021 § 304

Valmistelija: työllisyyspalveluiden esimies Minna Virta,
minna.k.virta@salo.fi, p. 02?778 2161; koordinaattori Salla Seppälä,
salla.seppala@salo.fi, 02 778 2156

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää myös työllisyyden kuntakokeiluun osallistuvilta kunnilta lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle työnhakijan palveluprosessin ja eräiden työttömyysetuuden saamisen edellytysten uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi. Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi julkisista työvoima- ja yrityspalveluista annettua lakia (916/2012), työttömyysturvalakia (1290/2002), työllisyyden edistämisen kuntakokeilusta annettua lakia (1269/2020), kotoutumisen edistämisestä annettua lakia (1386/2010), työllistymistä edistävästä monialaisesta yhteispalvelusta annettua lakia (1369/2014) ja kuntouttavasta työtoiminnasta annettua lakia (189/2001). Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 2.5.2022.

Kyseessä on ns. pohjoismainen työvoimapalvelumalli. Esitys on osa hallitusohjelman työllisyystoimia, jolla tavoitellaan uusia työllisiä n. 9400-10 000. Käytännössä se on yksi suurimmista työllisyystoimista. Alustava linjaus on, että pohjoismainen työvoimapalvelumalli siirtyy osaksi TE-palvelut 2024 –kokonaisuutta.

Esitetyssä mallissa tuodaan esille seuraavat merkittävimmät muutokset työnhakijan palveluprosessiin:

Työnhaun tukemiseksi ja palveluihin ohjaamiseksi työttömien palvelutarpeen arviointia kehitetään ja työnhaun tukea lisätään siten, että työttömät kohdataan työnhaun alkuvaiheessa (3kk) kahden viikon välein. Tämän jälkeen kuukauden kestävä tiivis palvelujakso seuraa aina 6 kuukauden työttömyyden jälkeen. Tätä varten TE-palvelujen resursseja lisätään 70 miljoonalla eurolla.

Yksilöllisessä työllistymissuunnitelmassa sovitaan työnhakijan määrällisestä työnhakuveloitteesta ja tarkoituksenmukaisista työnhakua tukevista palveluista. Työnhakijan tulee hakea kuukaudessa 0 – 4 työpaikkaa riippuen alueen työmarkkinatilanteesta ja työttömän työkyvystä. Lähtökohtana on 4 työpaikan hakeminen ja veloitteen reunaehdoista säädetään riittävän tarkkarajaisesti.

Mallissa työnhakuun ja palveluihin liittyviä työttömyysturvaseuraamuksia porrastetaan siten, että käyttöön otetaan huomautus. Jos työnhakija jättää veloitteen uudelleen täyttämättä on seuraamuksena 5 päivän etuuden

menetys (karenssi) ja tämän toistuessa 10 päivän karenssi. Huomautuksen ja kahden karenssin jälkeen työnhaun laiminlyönnistä seuraa työssäolovelvoite

Salon kaupunki on yhdessä Kosken ja Marttilan kuntien kanssa mukana työllisyyden edistämisen kuntakokeiluissa ajalla 1.3.2021-30.6.2023. Hallitus päätti puoliväliriihessä jatkaa valmistelua TE-palvelujen siirtämiseksi kunnille. Palvelut siirtyvät kokonaan kunnille vuoden 2024 aikana. Esitetty Pohjoismainen työvoimapalvelumalli tulee merkittävästi vaikuttamaan kuntakokeilun toteutukseen.

Esitettyssä mallissa kuntakokeilun tehtävien määrä lisääntyy. Tarvittavat henkilöstöresurssilisäykset tultaisiin toteuttamaan jo tammikuusta 2022 alkaen. Tarkoituksena on, että työ- ja elinkeinotoimistot ja kunnat toteuttaisivat työnhakijan palveluprosessia tehostetusti jo alkuvuonna 2022, mutta nykyisen lainsäädännön pohjalta siten, että kaikille työnhakijoille olisi toteutettu määräaikaishaastattelu julkisesta työvoima- ja yrityspalvelusta annetussa laissa tarkoitetulla tavalla, ja että kaikilla työttömillä olisi ajantasainen työllistymissuunnitelma. Näin toukokuussa uusi palveluprosessi pääsisi käynnistymään mahdollisimman hyvistä lähtökohdista. Toimeenpanoajankohdan siirto alkuperäistä suunnitelmaa myöhemmäksi mahdollistaa myös sen, että olemassa olevan ja uudella määrärahalta rekrytoitavan henkilöstön osaamiseen ehdittäisiin panostaa riittävän ajoissa.

Valtakunnallisista TE-toimistoihin ja kuntakokeiluihin suunnatuista 2022 resurssilisäyksistä on Salon kokeiluun suunnattu 31.5.2021 saatujen laskelmien mukaan 6,7 HTV (Salo 6,3; Marttila 0,2 ja Koski 0,2). Tällä hetkellä Salon kokeilussa työskentelee vuoden loppuun ns. koronalisämäärärahalta 2,4 HTV, joten todellinen lisäys nykyiseen olisi 4,3 HTV.

Pohjoismaisen työvoimapalvelumallin resurssit on sidottu ensisijaisesti henkilöasiakkaan palveluprosessin järjestämiseen, mm. työnhakijan haastattelut. Resurssijaossa on huomioitu lisäksi lokakuusta 2021 alkaen kokeilujen lisääntyvät työttömyysturvatehtävät (43,3 HTV). TE-toimistojen ja kuntakokeilujen odotetaan toteuttavan määrärahaan liittyvät rekrytoinnit yhteistyössä.

Salon kokeilussa työskentelee tällä hetkellä 13,7 HTV TE-toimistosta kuntaan siirtynyttä työntekijää. Muutoksen jälkeen siirtyneiden osuus olisi 18 HTV. Lisäksi Salon kuntakokeilussa työskentelee kuusi Salon kaupungille palkattua omavalmentajaa, koordinaattori sekä sosiaalityöntekijä. Lisäksi osa muun työllisyyspalveluiden henkilöstön työpanoksesta on suunnattu kokeilulle.

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää, että lausunto annetaan lausuntopalvelu.fi määräaikaan 15.8.2021 mennessä.

Salon kaupungin lausuntoesitys liitteenä.

Kaupunginjohtaja:

Kaupunginhallitus päättää antaa liitteen mukaisen lausunnon työ- ja elinkeinoministeriölle.

Päätös:

Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen.